

Den 11. maj 2023
FVM 278

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forordning om ændring af forordning (EU) nr. 717/2014, (EU) nr. 1407/2013 og (EU) nr. 1408/2013 for så vidt angår de minimis-støtte til forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter og af forordning (EU) nr. 717/2014 for så vidt angår den samlede de minimis-støtte, der ydes til en enkelt virksomhed, forordningens anvendelsesperiode og andre forhold (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af reglerne for de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren. Forslaget fremsættes efter en evaluering fra Kommissionen om de nuværende regler. Forslaget indebærer, at forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter flyttes til de generelle de minimis-regler og bliver dermed omfattet af et højere støtteloft. Endvidere indebærer forslaget, at loftet for de minimis-støtten til primærproduktion af fiskevarer og akvakulturprodukter hæves fra 30.000 euro til 40.000 euro pr. virksomhed over tre regnskabsår. Dette forudsætter dog, at medlemsstaterne anvender et nationalt centralt register, som omfatter al de minimis-støtte, der er ydet af samtlige myndigheder i medlemsstaten. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget drøftes i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionens har fremsat forslag til ændring af forordning (EU) nr. 717/2014 om de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren, forordning (EU) nr. 1407/2013 om de minimis-støtte generelt og forordning (EU) nr. 1408/2013 om de minimis-støtte i landbrugssektoren.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 108, stk. 4 og med hjemmel i Rådets forordning (EU) 2015/1588 af 13. juli 2015 om anvendelse af artikel 107 og 108 i TEUF på visse former for horisontal statsstøtte, særlig artikel 2, stk. 1. Forslaget kan vedtages af Kommissionen efter, at det har været i høring i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte.

Forslaget drøftes i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte.

Formål og indhold

Den gældende forordning om de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren blev efter høring i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte forlænget indtil den 31. december 2023. Det skete for at give Kommissionen tid til at fastlægge sin holdning for så vidt angår de minimis-støtte til forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter og samtidig sikre, at medlemsstaterne kunne fortsætte med at yde små støtte beløb.

Når den samlede støtte til en virksomhed over tre regnskabsår holder sig under en beløbsmæssig tærskel, anses støtten ikke for at udgøre statsstøtte. Det skyldes, at støtten ikke vurderes at påvirke samhandlen og konkurrencen som følge af beløbets begrænsede størrelse. Støtte, som overholder de materielle betingelser i en de minimis-forordning, skal hverken indberettes til eller godkendes af Kommissionen.

Forordning (EU) nr. 717/2014 finder i øjeblikket anvendelse på støtte til virksomheder i fiskeri- og akvakultursektoren, herunder virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter. Forordning (EU) nr. 1408/2013 om de minimis-støtte i landbrugssektoren finder kun anvendelse på virksomheder, der er aktive inden for primærproduktion af landbrugsprodukter, mens virksomheder i landbrugssektoren, der er beskæftiget med forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, er omfattet af de generelle de minimis-regler og dermed et højere støtteloft. Det betyder derfor, at virksomheder, der er beskæftiget med forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter er underlagt det samme individuelle støtteloft som virksomheder, der er aktive inden for primærproduktionen af fiskevarer og akvakulturprodukter, mens virksomheder, der beskæftiger sig med forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, er underlagt et højere individuelt loft. Det er Kommissionens opfattelse, at den forskelsbehandling, der sker for forarbejdning og afsætning af produkter fra forskellige fødevarerækader, risikerer at forandre dynamikken i fødevarersektoren.

Den samlede støtte til en virksomhed, som er omfattet af anvendelsesområdet for forordning (EU) nr. 717/2014, må efter gældende regler ikke overstige 30.000 EUR over tre regnskabsår. Støtteloftet gælder for al støtte modtaget fra forskellige offentlige myndigheder i perioden. Det er en betingelse for at opnå de minimis-støtte, at virksomheden erklærer, hvorvidt virksomheden har modtaget anden de minimis-støtte i samme treårige regnskabsperiode. Som alternativ til erklæringsmodellen kan medlemsstaterne anvende et nationalt register for at kontrollere, at støtteloftet ikke overstiges. Det er frivilligt for medlemsstaterne at anvende et nationalt register. Der findes aktuelt ikke et nationalt register for de minimis-støtte i Danmark.

Derfor foreslår Kommissionen følgende ændringer:

- Virksomheder, der er beskæftiget med forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter, grundet lighederne med andre forarbejdnings- og afsætningsaktiviteter, flyttes til de generelle de minimis-regler og bliver dermed omfattet af et højere støtteloft.
- Bilaget til forordningen om de minimis-støtte i fiskeri- og akvakultursektoren, der indeholder de maksimale kumulerede beløb for de minimis-støtten, som de enkelte medlemsstater må yde til alle virksomheder over en periode på tre regnskabsår, foreslås justeret, så forarbejdningsaktiviteter udelukkes.
- På grund af det øgede behov for de minimis-støtte foreslås det individuelle loft, dvs. det maksimale støttebeløb pr. virksomhed forhøjet til 40.000 euro over tre regnskabsår. Dette forudsætter dog, at medlemsstaterne opretter og anvender et nationalt centralt register over de minimis-støtte med

fuldstændige oplysninger om al de minimis-støtte, der er ydet af samtlige myndigheder i den pågældende medlemsstat. Medlemsstater, som anvender et nationalt centralt register over de minimis-støtte, kan først udfase erklæringsmodellen fra det tidspunkt, hvor registret dækker en periode på tre regnskabsår.

Den nugældende forordning udløber den 31. december 2023. Med disse ændringer foreslår Kommissionen, at forordningens anvendelsesperiode forlænges inden til den 31. december 2029.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Kommissionen redegør ikke nærmere for nærhedsprincippet.

Eftersom der er tale om en revision af allerede vedtaget EU-lovgivning, er det regeringens opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forordningen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret, men kan medføre behov for mindre justeringer i eksisterende bekendtgørelser om statsstøtte på fiskeri- og akvakulturområdet.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §5-udvalget (fiskeri):

Danish Seafood Association (DSA) er positive over Kommissionens forslag, da fiskeindustriens forarbejdnings- og afsætningsvirksomheder opnår samme tilskudsloft som virksomheder, der arbejder med forarbejdning og afsætning i f.eks. landbrugssektoren. DSA understreger, at ændringen vil betyde, at den almindeligt gældende beløbsgrænse pr. virksomhed på 200.000 euro for en 3 års periode nu også vil gælde fiskeindustrien, der hidtil har været særligt begrænset af et loft på 30.000 euro over 3 år. Fiskeforarbejdningsindustrien er i direkte konkurrence med landbrugets færdigvarer på markederne, hvorfor DSA mener, at Kommissionens forslag vil skabe lige vilkår for tilskudsmulighederne. DSA påpeger, at Kommissionen allerede den 29. april 2019 begyndte undersøgelsen af sektor-instrumenter anvendelige for statsstøtte i fiskeri- og akvakultursektoren. I 2022 blev DSA orienteret om, at Kommissionen havde brug for mere tid til at undersøge mulighederne. Nu er dette ændringsforslag kommet, men med en forsinkelse for en periode efter 1. januar 2023 til eventuel vedtagelse, hvor fiskeindustriens virksomheder har haft ekstraordinært behov for at kunne trække på puljer til grøn omstilling med videre.

Derfor anmoder DSA om, at de ændrede EU-regler rummer mulighed for tilbagevirkende kraft til den 1. januar 2023. DSA mener, at muligheden bør gives i EU's rammelovgivning, hvorefter medlemsstaterne ikke begrænses, hvis de skulle iværksætte retroaktivitet for nationale ordninger. DSA påpeger at denne løsning vil lette mulighederne for 2024 og 2025 på den måde, at eventuelle tilskud i 2023 ikke vil virke så begrænsende, som det ellers ville.

DSA bemærker, at Kommissionen har udtrykt, at der kan være risiko for indirekte subsidiering af den primære fiskerisektor, da de to sektorer er tæt forbundne på grund af væsentlig forarbejdning om bord i visse flådesegmenter. DSA understreger, at det ikke vil være tilfældet i virkeligheden, da der ikke foregår processuel forarbejdning på fiskefartøjer (med få undtagelser af f.eks. kogning og pilning af rejer). Fiskefartøjer og fiskefabrikker (på land) er dog registreret særskilt i virksomhedsregistre, hvor eventuel overlappende ejerkredse vil fremgå. DSA mener desuden heller ikke, at fiskeindustrien kan eje fiskefartøjer, hvorfor krydssubsidiering kan udelukkes. Derudover bemærker DSA, at Kommissionen har udtrykt, at et højere tilskudsloft til fiskeindustriens virksomheder risikerer at underminere EU's fælles fiskeripolitik. Kommissionens argument er, at et øget tilskud til den forarbejdende industri øger efterspørgslen efter fiskeråvarer fra fiskeriet, hvorfor det presser den bæredygtige udnyttelse af fiskebestandene. DSA anerkender overvejelsen, men mener ikke, at det skulle være et hensyn, som statsstøttereglerne skal underlægges og tilgodese. Regulering af fiskebestandene sker via fastlæggelse af fiskekvoter som del af EU's fælles fiskeripolitik.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri PO (FSK-PO) støtter forøgelsen af de minimis-støtten til fiskeindustriens forarbejdnings- og afsætningsvirksomheder, så længe det ikke går ud over noget andet. Derudover finder FSK-PO det positivt, at fiskeriforarbejdningsvirksomheder bliver set som en fødevareproducent.

Marine Ingredients Denmark (MID) hilser Kommissionens forslag velkomment. Det er positivt, at der nu, i forhold til de tidligere de minimis regler, sker en ligestilling af virksomheder, der forarbejder og afsætter fiskevarer og akvakulturprodukter med virksomheder, der er beskæftiget med forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter. MID støtter derfor Kommissionens forslag.

Danmarks Fiskerforening Producent Organisation (DFPO) finder det positivt, at forarbejdningsindustrien tages ud af forordningen og ligestilles med andre fødevarevirksomheder, og at der dermed sker en forhøjelse af loftet for det primære fiskeri. DFPO ser dog gerne en yderligere forhøjelse af grænsen for det primære fiskeri. Det bør det, da det primære fiskeri kun i yderst begrænset omfang støttes i igennem EHFAF-støtteordningerne. DFPO mener, at der med en højere støtte bliver bedre mulighed for at arbejde mere med skattemæssige og erhvervsmæssige tiltag og initiativer, som ikke kan håndteres inden for de eksisterende gruppefritagelsesordninger. DFPO anbefaler derfor, at loftet for det primære fiskeri hæves til 50.000 euro over en treårig periode.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes en bred opbakning blandt de andre medlemsstater til forslaget om at flytte forarbejdning og afsætning af fiskevarer over i den generelle de minimis-forordning.

Til gengæld forventes det, at forslaget om, at det forhøjede maksimale støttebeløb pr. virksomhed kun kan finde anvendelse, hvis medlemsstaterne har et nationalt centralt register, vil møde en del skepsis fra medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Generelt arbejder man fra dansk side for, at de minimis-ordningerne ikke må føre til en svækkelse af hverken gennemsigtigheden eller Kommissionens kompetence, herunder effektivitet og kontrolmuligheder. På den anden side er det væsentligt at holde sig for øje, at en del af formålet med at indføre de minimis-ordningerne blandt andet er at sikre en administrativ forenkling, som kan bidrage til at frigøre ressourcer i Kommissionen og i medlemsstaterne, så disse i stedet kan intensivere bestræbelserne på at nedbringe den mest konkurrenceforvridende statsstøtte. Fra dansk side arbejdes der for, at der oprettholdes en balance mellem disse hensyn.

Man finder det fra dansk side positivt, at forslaget om at flytte forarbejdnings- og afsætningsleddet i fiskeri og akvakultursektoren til de generelle de minimis-regler skaber lige konkurrencevilkår blandt fødevarekæderne i fødevaresektoren.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er tidligere oversendt orienterende notat om meddelelsen om nye retningslinjer for statsstøtte i fiskeri- og akvakultursektoren til Folketingets Europaudvalg den 6. januar 2023.

Det orienterende notat er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.